

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Řízení o závazném posouzení podle daňového řádu

V § 132 a 133 zákona č. [280/2009](#) Sb., daňový řád (dále jen „DŘ“) je obecně upravena problematika tzv. řízení o závazném posouzení, které může daňový subjekt využít v případě pochybností o daňových důsledcích plynoucích pro něho z daňových skutečností. Konkrétní případy, kdy lze takto postupovat jsou pak stanoveny v jednotlivých zákonech upravujících příslušné daně.

Řízení o závazném posouzení, někdy také nazýváno jako tzv. editační povinnost správce daně, je zvláštním typem řízení podle daňového řádu. Správce daně má povinnost na žádost daňového subjektu vydat rozhodnutí o závazném posouzení daňových důsledků, které pro daňový subjekt plynou z daňových skutečností ať už nastalých či očekávaných, a to v zákoně stanovených případech.

Daňový subjekt je tak oprávněn v zákonem vymezených případech požádat místně příslušného správce daně o vydání rozhodnutí o závazném posouzení, kdy ono slovíčko „závazný“ znamená, že závazné bude rozhodnutí pro správce daně rozhodujícího o daňové povinnosti daňového subjektu, a ne pro žádající daňový subjekt. Rozhodnutí tedy plní především funkci týkající se jistoty daňového subjektu, jak bude správcem daně rozhodnuto. Předpokladem pro závaznost rozhodnutí rovněž je, že v době rozhodování o daňové povinnosti bude skutečný stav věcí totožný s údaji, na jejichž základě bylo ono rozhodnutí o závazném posouzení vydáno.

Jednotlivé případy, kdy může daňový subjekt požádat o závazné posouzení, jsou vyčteny v jednotlivých zákonech, konkrétně v zákoně č. [586/1992](#) Sb., zákon o daních z příjmů (dále jen „ZDP“) a v zákoně č. [235/2004](#) Sb., zákon o dani z přidané hodnoty (dále jen „ZDPH“).

Co se týče rozhodnutí, nejedná se o rozhodnutí v pravém slova smyslu, neboť proti němu nelze podat opravný prostředek. Podle komentářů k DŘ tomu tak je z důvodu absence zásahu do sféry daňového subjektu, který nastane až případným vydáním platebního výměru, jenž se může o závazné posouzení opírat. Teprve až po vydání platebního výměru může daňový subjekt využít svého práva na podání odvolání a spolu s platebním výměrem napadnout i závazné posouzení.

Pokud dojde ke změně zákonné úpravy, o které se závazné posouzení opíralo, stává se samozřejmě neúčinným. Taktéž se stává neúčinným po uplynutí 3 let ode dne, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci, je zde tedy určitý časový rámeček, který může správce daně stanovit i kratší.

Procesní aspekty řízení o závazném posouzení

Protože se nejedná o řízení zahajované ex offo, je nutné, aby daňový subjekt podal k místně příslušnému správci daně žádost o zahájení řízení. Formální požadavky na žádost jsou specifikovány

v jednotlivých zákonech upravujících případy, kdy lze využít řízení o závazném posouzení. Zároveň je daňový subjekt při podání žádosti povinen uhradit správní poplatek dle zákona č. [634/2004](#) Sb., zákon o správních poplatcích, který činí 10.000,- Kč. Pro zahájení řízení je nezbytné uvedený poplatek uhradit v plné výši, přičemž sazba je stejná pro všechny případy žádostí o závazné posouzení.

Rozdíly mezi závazným posouzením a daňovým poradenstvím

Skoro by se mohlo zdát, že editační povinnost správce daně je vlastně obdobná daňovému poradenství, ale samozřejmě tomu tak není. Lze spatřovat několik zásadních odlišností.

V prvé řadě je potřeba uvést, že daňový poradce poskytuje klientovi daňové poradenství na základě smlouvy. Daňový poradce poté svému klientovi předkládá zpravidla několik nejvýhodnějších alternativních postupů, kdy je volba alternativy na klientovi za přispění aktivního poradenství ze strany daňového poradce. Zatímco rozhodnutí o závazném posouzení daňovému subjektu předloží pouze jedinou možnou alternativu bez konzultace možných důsledků. Volba, zda se daňový subjekt bude řídit závěry uvedenými v rozhodnutí je poté již zcela na jeho vůli, a pokud se jimi řídit bude, má jistotu, že jeho postup bude formálně správný. Potíže mohou nastat, pokud se daňový subjekt se závěry v rozhodnutí o závazném posouzení neztotožní. Na jednu stranu nemá daňový subjekt možnost využít jakýkoli opravný prostředek, na druhou stranu ignorování závěrů v rozhodnutí taktéž není vhodnou cestou, neboť tak riskuje vyměření daně dle rozhodnutí o závazném posouzení.

Konkrétní případy žádostí o závazné posouzení v zákonech

Daňový subjekt je oprávněn podat žádost o závazné posouzení jen v uvedených případech dle ZDP a ZDPH.

Konkrétně v ZDP se jedná například o situaci, kdy si daňový subjekt není jistý, zda je zásah do majetku technickým zhodnocením dle § 32a) ZDP a zvyšuje tak vstupní cenu (ne)hmotného majetku. V takovém případě má právo podat žádost u příslušného správce daně, kdy žádost musí obsahovat zákonné náležitosti, a to kromě informací o daňovém subjektu a konkrétních informací o daném majetku, taktéž návrh výroku rozhodnutí o závazném posouzení zásahu do majetku.

V ZDPH se zase jedná o situaci určení sazby daně u zdanitelného plnění, kdy Generální finanční ředitelství na žádost daňového subjektu vydá rozhodnutí o závazném posouzení určení sazby daně u zdanitelného plnění. V žádosti je nutné uvést popis zboží či služby, jichž se žádost týká, a taktéž návrh výroku rozhodnutí o závazném posouzení.

Institut řízení o závazném posouzení je bezesporu vhodným postupem pro řešení nejasných situací týkajících se aplikace daňověprávních norem, avšak s tím, že před podáním žádosti je samozřejmě potřeba posoudit jeho přípustnost, resp. nutnost v konkrétním případě a všechny případné důsledky z něho plynoucí.

Kateřina Vášová

[Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář](#)

Florentinum (building C)
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezů v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)